

Co je program Paměť světa:

Paměť světa je program UNESCO, jehož cílem je zachování nejvýznamnějšího dokumentárního dědictví lidstva a jeho zpřístupnění prostřednictvím moderní informační techniky. Byl založen roku 1992 a při jeho zrodu stála i Národní knihovna ČR, která pro něj vytvořila i pilotní projekt. Nezbytnost takového programu vzešla z povědomí o křehkosti dokumentárního dědictví a jeho ohrožení v různých částech světa kvůli ozbrojeným konfliktům či živelním katastrofám. Více k [programu](#).

Co je mezinárodní registr Paměti světa:

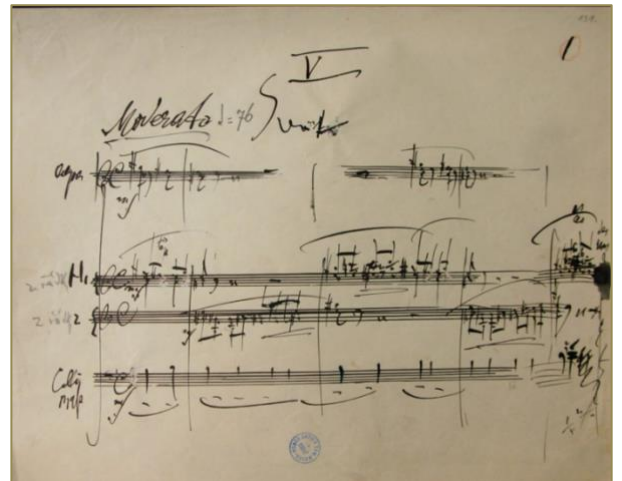
Mezinárodní registr Paměti světa je prestižní seznam založený na principu celého programu, na který je možné nominovat nejvýznamnější a nejvýznamnější položky rozmanitého dokumentárního dědictví. V registru je v současné chvíli přes 500 položek, kromě typických knihovních dokumentů v něm jsou i zvukové, filmové a archivní materiály. Více k [registru](#).

Sbírky dokumentů, o jejichž zapsání jsou předávány certifikáty

Archiv Leoše Janáčka

(Moravské zemské muzeum)

- Dokumentační fond zaměřený na život a dílo Leoše Janáčka (1854–1928)
- Časové ukotvení dokumentů 1854–2015
- Obsahuje materiál, který obohacuje četné vědecké obory (muzikologie, etnografie, historie, sociologie, politologie, psychologie)
- Přináší zásadní informace ke kulturně-společenskému životu v Brně i v kontextu celé střední Evropy
- Dokládá také mezinárodní, především kulturní a ekonomické vztahy

Kynžvartská daguerrotypie

(Národní technické muzeum ve spolupráci s NPÚ)

- Daguerrotypie je nejstarším prakticky používaným fotografickým procesem, který byl vhodný pro každodenní použití.
- Daguerre tento obraz zhotovil v roce 1839 a ještě před tím, než byl celý postup detailně veřejnosti popsán, jej daroval kancléři Metternichovi.
- Jde o jeden z nejstarších exemplářů daguerrotypických obrazů na světě a představuje mimořádně významný doklad nového typu nosiče obrazových informací
- Je dochována v původní adjustaci
- Mezi nejstaršími daguerrotypiemi patří k těm nejzachovalejším

Česko-maltská nominace G. F. Camociových map velkého obléhání Malty z roku 1565

(českou část připravila Přírodovědecká fakulta UK)

- Unikátní plán bitvy vyšel celkem ve čtyřech verzích.
- Byl upravován z jedné tiskové měděné desky vždy podle aktuálního stavu bojiště. Tři z dochovaných verzí jsou světovými unikáty.
- Originály jsou dochované ve výborném stavu. Jedná se o 33 x 46 cm velké černobílé mědirytiny otištěné na ručním papíře.
- Verze 1, 3 a 4 se nachází v maltské Kartografické sbírce Národního muzea výtvarných umění ve Vallettě.
- Verzi 2 objevil teprve v roce 2014 v pražské Digitální mapové sbírce PŘF UK dr. Joseph Schiro, ředitel konzervačního oddělení Kulturního dědictví Malty. Tím byla zaplněna mezera v této zpravodajské mapové sérii a mohl se konečně zdárně zrekonstruovat celý průběh bitvy.

Které další dokumenty zapsala ČR do registru Paměti světa

- Sbíрка středověkých rukopisů české reformace (Národní knihovna ČR)
- Sbíрка ruských, ukrajinských a běloruských periodik z let 1918-1945 (Národní knihovna ČR)
- Sbíрка Barokních univerzitních tezí (Národní knihovna ČR)
- Sbíрка českých a slovenských samizdatových periodik z let 1948 až 1989 (knihovna Libri prohibiti)
- Česko-francouzská nominace „Světelné pantomimy Emila Reynauda“ (českou část připravilo Národní technické muzeum)

Dokumenty, které ČR připravuje k zápisu do registru Paměti světa

Pro další cyklus připravuje ČR nominaci Archivu Antonína Dvořáka (Národní muzeum) a Mollovu mapovou sbírku (Moravská zemská knihovna v Brně). Výhledově se uvažuje o nominacích např. dokumentů Laterny Magiky nebo archivního vysílání Československého rozhlasu.

ČR první laureátkou ceny Jikji:

Každé dva roky uděluje UNESCO v rámci programu Paměť světa jedinci nebo instituci, kteří se významně podíleli na ochraně a zpřístupnění dokumentárního dědictví, Cenu UNESCO/Jikji pro program Paměť světa. Vůbec prvním laureátem Ceny z roku 2005 byla Národní knihovna ČR.

Vztah k Doporučení na zachování a zpřístupnění dokumentárního dědictví:

S rostoucím významem dokumentárního dědictví souvisí i vznik zásadního **Doporučení na zachování a zpřístupnění dokumentárního dědictví, včetně numerického** z roku 2015, které iniciovalo UNESCO, a které v českém pracovním překladu naleznete zde:

<https://www.mkcr.cz/doporučení-o-dokumentárním-dědictví-1411.html>